

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 510/2020-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS), Letisko M. R. Štefánika, Bratislava II, IČO 35 884 916, zastúpenej Advokátskou kanceláriou ECKER – KÁN & PARTNERS, s. r. o., Námestie Martina Benku 9, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Matej Kán, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Cob 93/2019 z 9. augusta 2019 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 20/2020 z 27. mája 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS), o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS), Letisko M. R. Štefánika, Bratislava II, IČO 35 884 916 (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 93/2019 z 9. augusta 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obdo 20/2020 z 27. mája 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z predloženej sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní o zaplatenie sumy 48 262,72 € s príslušenstvom (sťažovateľka uvádza sumu 36 909,29 €, pozn.) vedenom pod sp. zn. 29 Cb 62/2008, v ktorom sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení žalobcu, rozhodol rozsudkom pre zmeškanie z 9. júla 2018 (ďalej len „kontumačný rozsudok“). Sťažovateľka podaním z 11. júla 2018 riadne ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní, následne podaním z 20. augusta 2018 navrhla zrušiť kontumačný rozsudok. Okresný súd uznesením sp. zn. 29 Cb 62/2008 z 24. septembra 2018 zamietol návrh sťažovateľky na zrušenie kontumačného rozsudku. Sťažovateľka proti označenému uzneseniu z 24. septembra 2018 podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd svojím napadnutým uznesením tak, že odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Sťažovateľka proti uzneseniu krajského súdu podala dovolanie, pričom prípustnosť svojho dovolania vymedzila dôvodom podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), teda tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol ako procesne neprípustné, keď konštatoval, že prípustnosť dovolania nie je daná.

3. Sťažovateľka v sťažnosti rekapituluje priebeh konaní pred všeobecnými súdmi a namieta, že napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu jej označených práv. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu argumentuje tým, že ho možno považovať za arbitrárne a svojvoľné, keďže vecne nesprávne rozhodol o tzv. ospravedlniteľnom dôvode jej neúčasti na pojednávaní, kde okresný súd rozhodol kontumačným rozsudkom. V rámci svojej argumentácie poukazuje aj na to, že aplikácia inštitútu rozsudku pre zmeškanie v okolnostiach prípadu nebola prípustná z dôvodu, že bol vydaný po siedmich rokoch konania (13 pojednávaní, pozn.), ktorého sa sťažovateľka riadne zúčastňovala, a taktiež z dôvodu, že okresný súd na pojednávaní, ktoré predchádzalo pojednávaniu, na ktorom rozhodol kontumačným rozsudkom, uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a odročil na účel „*prípravy záverečných rečí za účelom zhrnutia záverov a vyhlásenia rozsudku*“. Sťažovateľka, vychádzajúc z opísaných okolností, tvrdí, že okresný súd nemohol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

4. Vo vzťahu k ospravedlniteľnému dôvodu, ktorý okresný súd neakceptoval, sťažovateľka uviedla, že advokátska koncipientka, ktorá vystupovala za právneho zástupcu sťažovateľky v predmetnom konaní viac ako 5 rokov, bola dva dni pred termínom pojednávania hospitalizovaná, o čom okresnému súdu predložila aj dôkaz (lekársku správu z 9. júla 2018). Krajský súd podľa sťažovateľky nesprávne vyhodnotil ospravedlniteľnosť dôvodov, pre ktoré sťažovateľka zmeškala pojednávanie vo veci a pre ktoré navrhovala zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Sťažovateľka proti uzneseniu krajského súdu podala dovolanie, ktorého prípustnosť založila na argumentácii, že takýmto postupom krajského súdu bolo znemožnené strane (sťažovateľke, pozn.), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Najvyšší súd sa podľa názoru sťažovateľky jej argumentáciou, týkajúcou sa existencie ospravedlniteľných dôvodov v kontexte ňou namietaných vád v procesnom postupe okresného súdu, ktorý neumožňoval rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, riadne nezaoberal, čím malo dôjsť k porušeniu jej označených práv. Sťažovateľka tvrdí, že najvyšší súd tým, že odmietol jej dovolanie ako procesne neprípustné, neposkytol ochranu jej právam, a preto napadnuté uznesenie považuje za taktiež arbitrárne, porušujúce jej označené práva.

5. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľka v závere svojej ústavnej sťažnosti navrhla, aby ústavný súd rozhodol nálezom v tomto znení:

„1. Základné práva sťažovateľa Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS), so sídlom Letisko M. R. Štefánika, 823 11 Bratislava II, IČO: 35 884 916 na súdnu ochranu v súlade s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd uznesením Najvyššieho súdu SR, spis. zn.: 2 Obdo/20/2020 zo dňa 27. 05. 2020 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu SR, spis. zn.: 2 Obdo/20/2020 zo dňa 27. 05. 2020 Ústavný súd zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Základné práva sťažovateľa Letisko M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS), so sídlom Letisko M. R. Štefánika, 823 11 Bratislava II, IČO: 35 884 916 na súdnu ochranu v súlade s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 2 Cob/93/2019-473 zo dňa 09. 08. 2019 porušené boli.

4. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 2 Cob/93/2019-473 zo dňa 09. 08. 2019 Ústavný súd zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.“

„Najvyšší súd SR a Krajský súd v Bratislave sú povinné uhradiť Sťažovateľovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia...“

II.

Relevantné ustanovenia právnych predpisov a judikatúrne východiská

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne...

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

11. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (mutatis mutandis II. ÚS 71/97).

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základných práv a slobôd.

14. Podľa § 124 in fine zákona o ústavnom súde ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

15. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

16. Ústavný súd pripomína, že vo vzťahu ku všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti, poskytovanej ústavným súdom, napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). V súvislosti so sťažnosťami, namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd

rozhodnutiami všeobecných súdov, už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09).

17. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

18. Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

III.

K napadnutému uzneseniu krajského súdu

19. Ústavný súd v súvislosti s charakterom a obsahom argumentácie sťažovateľky považuje za nevyhnutné v prvom rade poukázať na skutočnosť, že predmetom tejto ústavnej sťažnosti sú rozhodnutia všeobecných súdov o návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku, a nie rozhodnutia o odvolaní proti kontumačnému rozsudku a následne o dovolaní. Zrušenia kontumačného rozsudku sa sťažovateľka domáhala návrhom na zrušenie kontumačného rozsudku podľa § 277 ods. 2 CSP.

20. Podľa § 277 ods. 2 CSP ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

21. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti zároveň namieta, že neboli splnené procesné podmienky pre vyhlásenie kontumačného rozsudku, pričom tvrdí, že „*odvolanie voči rozsudku pre zmeškanie podal dňa 25. 10. 2018*“ (s. 3 odôvodnenia sťažnosti, pozn.). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že jednou z príloh sťažnosti

je aj predmetné odvolanie z 25. októbra 2018. Z jeho označenia, ako aj obsahu však vyplýva, že smeruje proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 29 Cb 62/2008 z 24. septembra 2018, ktorým okresný súd rozhodol o návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Vychádzajúc z uvedeného je potrebné konštatovať, že sťažovateľka zjavne zavádza, keď tvrdí, že podala odvolanie proti kontumačnému rozsudku.

22. Ako už bolo uvedené, zásadnou otázkou pre konajúce súdy bolo posúdiť, či v okolnostiach prípadu dôvod, pre ktorý sťažovateľka zmeškala pojednávanie, bolo možné posúdiť ako ospravedlniteľný dôvod. Sťažovateľka tvrdí, že krajský súd pri posúdení ospravedlniteľnosti ňou prezentovaného dôvodu rozhodol arbitrárne, nezobral do úvahy všetky rozhodné okolnosti veci.

23. Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu, pričom nezistil takú skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup krajského súdu nemajúci oporu v zákone. Krajský súd v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia k dôvodom uvádzaným sťažovateľkou (pozri bod 4 odôvodnenia tohto rozhodnutia, pozn.) v podstatnom uviedol, že nespochybňuje lekársku správu ako takú, ale poukázal na to, že pacientka bola pri prijatí orientovaná a v deň pojednávania aj prepustená, teda nebol preukázaný taký stav, ktorý by svedčil o tom, že nemohla podať správu o svojom stave advokátskej kancelárii. Za relevantné ďalej odvolací súd považoval skutočnosť, že zástupcom v spore nie je koncipientka, ale advokátska kancelária, pričom nemožno považovať za ospravedlniteľný dôvod, ak nikto iný z kancelárie nevedel o termíne pojednávania (pozri bod 17 odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu).

24. Odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s odôvodnením uznesenia súdu prvej inštancie obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom okresného súdu a v nadväznosti na to aj krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia

činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane nimi uvádzaných dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

25. Ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu v spojení s uznesením súdu prvej inštancie je primerane odôvodnené, krajský súd riadne, zrozumiteľne a jasne vyhodnotil skutočnosti rozhodné pre posúdenie, či dôvody, uvádzané sťažovateľkou, bolo možné považovať za ospravedliteľné. Preto právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno v žiadnom prípade hodnotiť ako arbitrárne. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom reagoval na všetky relevantné námietky sťažovateľky. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu je primerane odôvodnené, pričom ho nemožno považovať za svojvoľné či arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06). Takéto pochybenie v ústavnoprávnom zmysle však ústavný súd v napadnutom uznesení krajského súdu nezistil. Nesúhlas sťažovateľky s obsahom uznesenia krajského súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

26. Ústavný súd sa vzhľadom na uvedené nedomnieva, že by uznesenie krajského súdu bolo možné kvalifikovať ako nezlučiteľné s označeným článkom ústavy a označeným článkom dohovoru, teda že by zo strany orgánov súdnej moci nebola sťažovateľke ústavne konformným spôsobom poskytnutá súdna ochrana podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. že by napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to vo svojej sťažnosti namietala. Preto ústavnú sťažnosť

v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

27. Ústavný súd v tejto súvislosti dodáva, že ostatná argumentácia sťažovateľky, v zmysle ktorej došlo k závažným pochybeniam pri posúdení podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie, ktoré podľa názoru sťažovateľky neboli splnené, že tieto mohla sťažovateľka realizovať v procesnom rámci na to určenom, t. j. v rámci odvolania podľa § 356 písm. b) CSP, nie však v rámci postupu podľa § 277 ods. 2 CSP. Ak krajský súd na tieto jej výhrady nereagoval, nepochybil, pretože postupoval v zmysle príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku, rešpektujúc tak čl. 2 ods. 2 ústavy.

28. Sťažovateľka v petite sťažnosti navrhla vysloviť porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy bez toho, aby porušenie základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi akokoľvek v sťažnosti odôvodnila. Ústavný súd konštatuje, že podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde obligatórnou náležitosťou ústavnej sťažnosti je povinnosť sťažovateľa uviesť konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd. Keďže sťažnosť v tejto časti neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, nespĺňa ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť. Podľa názoru ústavného súdu za danej situácie neprichádzala do úvahy výzva na odstránenie tohto nedostatku návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a to vzhľadom na jeho kľúčovú povahu. Označené ustanovenie zákona slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, avšak nie samotnej podstaty návrhu (m. m. I. ÚS 155/2019, III. ÚS 87/2019).

29. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že označený nedostatok zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na náležité formulovanie podstaty ústavnej sťažnosti slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

30. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky

právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

31. Keďže predmetná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde (kvalifikované odôvodnenie), ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu

32. Najvyšší súd v napadnutom uznesení (body 30 a 31) sťažovateľovi jasne a zrozumiteľne vysvetlil rozdiel medzi návrhom na zrušenie kontumačného rozsudku (v ktorom navrhovateľ argumentuje tým, že inkriminované pojednávanie zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu) – čo sťažovateľ urobil (a táto skutočnosť bola predmetom prieskumu odvolacieho súdu), a odvolaním proti kontumačnému rozsudku (v ktorom odvolateľ dôvodí nesplnením zákonných predpokladov pre vydanie sankčného rozsudku) – čo sťažovateľ neurobil (a táto skutočnosť predmetom odvolacieho prieskumu nebola). Neprípustnosť dovolania najvyšší súd odôvodnil tým, že /i/ sťažovateľ vymedzil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, avšak jeho dovolacia argumentácia smerovala k nesprávnemu právnemu posúdeniu ospravedlniteľnosti dôvodu zmeškania pojednávania a /ii/ „druhá línia“ dovolacej argumentácie smerovala k nesplneniu podmienok pre vydanie kontumačného rozsudku, avšak táto otázka nebola predmetom odvolacieho konania, v ktorom bolo rozhodnuté napadnutým uznesením krajského súdu, a teda nemôže byť ani predmetom dovolacieho konania.

33. Ústavný súd preto konštatuje, že právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí dostatočným spôsobom uviedol dôvody,

pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľky odmietnuť ako neprípustné, teda jeho rozhodnutie nie je možné považovať za arbitrárne ani svojvoľné. Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

34. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ústavný súd vzhľadom na absenciu akejkoľvek sťažnostnej argumentácie vo vzťahu k predmetnému článku, dospel k záveru, že sťažnosť v tejto časti je potrebné odmietnuť z rovnakých dôvodov ako vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu (pozri body 25 až 28 odôvodnenia tohto rozhodnutia), teda pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

35. Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa jej ďalšími návrhmi uvedenými v petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu